

14

Till
Hässelby-Vällingby
Stadsdelsnämnd
2015-08-27

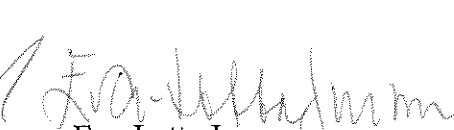
Motion (2015:12) om tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 106-524/2015.

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Eva-Lotta Jonsson
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder m fl med anledning av en motion om tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter. Motionen har skrivits av Maria Danielsson, Martin Westmont, Jacob Hagnell, Margareta Haglund, Per Ossmer och William Hahne sverigedemokraterna. I motionen föreslås att fullmäktige beslutar att i stadens allmänna ordningsföreskrifter 14§ införa ett allmänt förbud mot tiggeri samt att sociala myndigheter i kommunen inte ska bevilja medel, livsmedel, bohus eller på annat understödja förekommande tigger hos hitresta EU-medborgare. Förvaltningen anser att frågan om att införa ett allmänt förbud mot tiggeri inte ska behandlas av en enskild kommun utan är en fråga för lagstiftaren.

Bilaga

Motion (2015:12) om tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder m fl med anledning av en motion om tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter. Motionen har skrivits av Maria Danielsson, Martin Westmont, Jacob Hagnell, Margareta Haglund, Per Ossmer och William Hahne sverigedemokraterna. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda 2015-08-28.

Sammanfattning av motionen

I motionen skrivs att tiggeri av medborgare från andra EU-länder, särskilt från Rumänien och Bulgarien, förekommer mycket ofta i anslutning till gator och andra offentliga platser i Stockholm. Tiggeriet är emellanåt av påträngande art för gående. Tiggarna orsakar betydande sanitära problem genom att nattetid ligga på trottoarer och på provisoriska boplatser på skilda håll inom Stockholm.

Tiggeri är sedan avskaffandet av lösdriverilagen inte längre generellt straffbart i Sverige. I många länder inom EU gäller förbud mot tiggeri.

Stockholms stad har genom regeringsformen ett bemyndigande att meddela lokala ordningsföreskrifter enligt ordningslagen. I stadens allmänna lokala ordningsföreskrifter beslutade 2015-05-25 regleras insamling av pengar i 14§. Grundreglerna är att penninginsamling kräver tillstånd. Verksamheten med på trottoarer sittande eller gående tiggare är inte uttryckligen förbjudet i de lokala ordningsföreskrifterna. Denna lucka i föreskrifterna måste rättas till och förbud mot tiggeri införas.

Sverigedemokraterna yrkar att kommunfullmäktige beslutar att det i stadens allmänna ordningsföreskrifter 14§ intas ett allmänt förbud mot tiggeri samt att sociala myndigheter i kommunen inte ska bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat understödja förekommande tigger hos hitresta EU-medborgare.

Förvaltningens synpunkter

Ordningslagen (1993:1617) innehåller särskilda föreskrifter om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar samt föreskrifter om allmän ordning och säkerhet vid sammankomster och tillställningar på offentliga platser. I 2§ ordningslagen beskrivs vad som avses med offentlig plats. Det är bland annat allmänna vägar, gator, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats.

En kommun får utöver ordningslagen meddela lokala föreskrifter för kommunen eller del av kommunen som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Kommunfullmäktige beslutade 2015-05-25 om allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (2015:06). I 14§ framgår regler för insamling av pengar ”Polismyndighetens tillstånd krävs för insamling av pengar i bössor eller liknande, om insamlingen inte utgör ett led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning. När insamling sker i samband med framförande av gatumusik krävs tillstånd endast om gatumusikanten eller medhjälpare har för avsikt att gå runt bland publiken och samla in pengar”.

I motionen föreslås att ett allmänt förbud mot tiggeri tas in i stadens allmänna lokala ordningsföreskrifter 14§. De lokala ordningsföreskrifterna baseras på ordningslagen och att genomföra den förändring som föreslås i motionen förutsätter en lagändring.

Socialtjänstlagen ger kommunerna ansvar och möjligheter att ta det yttersta ansvaret för de människor som vistas i kommunen och som befinner sig i utsatta situationer. Socialnämnden har samordningsansvar för arbetet med fattiga Eu-medborgare som kommer hit för att tigga och bosätter sig i parker, trottoarer och andra offentliga utrymmen. Stadsdelsnämnden följer de riktlinjer som tas fram av Stockholms stad.

Förvaltningen anser att frågan om att införa ett allmänt förbud mot tiggeri inte ska behandlas av en enskild kommun utan är en fråga för lagstiftaren.

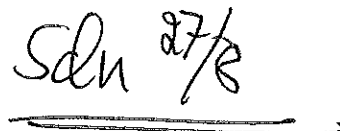
Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden föreslås besluta att som svar på remissen överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

*Scln 27/8***Remitteringsmapp****Ärende: Motion (2015:12) om tiggeriförbud, ändring av
stadens allmänna ordningsföreskrifter**För yttrande senast: ~~15~~²⁸ augusti 2015**Stadsdelsnämnderna**Rinkeby-Kista
Spånga-Tensta
Hässelby-Vällingby
Bromma
Kungsholmen
Norrmalm
Östermalm
Södermalm
Enskede-Årsta-Vantör
Skarpnäck
Farsta
Hägersten-Liljeholmen
Skärholmen
Älvsjö**Facknämnderna**Exploateringsnämnden
Fastighetsnämnden
Socialnämnden
Trafiknämnden**Övriga**SLK
Stadsmissionen

Dnr...151...-174.....2015

Till berörd remissinstans

**Angående remissen om Motion (2015:12) om
tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna
ordningsföreskrifter**

Detta gäller remissvar på "Motion (2015:12) om tiggeriförbud,
ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter"

Dnr: 106-524/2015

Remisstiden sträcker sig till den ~~15~~ augusti 2015, vilket vi ber er
respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma
med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet
ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Finansroteln är Elin
Nordmark, tfn 076-1229225.

Remissvar skickas till:

- Finansroteln i **digital form (word/excel)**. Ange KS:s diarienummer
som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Bilagga **inte** remissunderlaget. Det finns redan diariefört i
kommunstyrelsens diarium.

Häfta **inte** ihop handlingarna.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: Funktion SLK RI-remissvar eller
RI-remissvar@stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Finansroteln

12.

*ändring av stadens allmänna
ordningsföreskrifter*

MOTION om tiggeriförbud ✓

Motion av Sverigedemokraterna:

Maria Danielsson, Martin Westmont, Jacob Hagnell, Margareta Haglund, Per Ossmer, William Hahne

Dnr.../15.1.-...174-2015

Sveriges Kommuner och Landstämman	
Stockholms stad	
Kommunstyrelsen	
Registraturet	
Ink.	2015 -03- 23
Dnr:	106 - 524 / 2015
Till:	RI

Gatutiggeri av medborgare från andra EU-länder, så kallade EU-immigranter, särskilt Rumänien och Bulgarien förekommer mycket ofta i anslutning till gator (trottoarer) och andra offentliga platser i Stockholm. Tiggeriet är emellanåt av påträngande art för gående. Tiggeri av samma slag förekommer numera i stort sett hela Sverige. Omfattningen är dock störst i Stockholm. Tiggarna orsakar betydande sanitära problem genom att nattetid ligga på trottoarer och på provisoriska boplatser på skilda håll inom Stockholm. Tyvärr åtgärdas dessa problem i alltför begränsad omfattning av en passiv Miljö- och hälsoskyddsnämnd och en likaledes passiv polismyndighet. Tiggarna belastar också på olika sätt stadens sociala (hjälp) system. Kostnaderna för olika samhälleliga insatser är svåröverblickbara, men uppgår åtminstone till ett antal 10-tal miljoner kronor.

Undersökningar visar att en majoritet av Stockholms invånare upplever gatutiggeriet som starkt störande och vill att det skall upphöra genom att tiggeriet förbjuds och tiggare avvisas från gator och torg.

När det gäller förbud mot tiggeri på gator och andra platser i Stockholm är lagstiftningen mer komplicerad än den som gäller för till exempel SL. För SL är ett tiggeriförbud enklare då Stockholms läns landsting tillsammans med SL har det avgörande inflytandet över ordningen.

Vid en historisk återblick bör uppmärksammas lösdriverilagen, avskaffad 1965, som bland annat innebar att tiggeri var straffbelagt. I kombination med dåvarande utlänningslagstiftning innebar lösdriverilagen att utländska tiggare utvisades från Sverige. Numera står inte sådana möjligheter myndigheterna på samma sätt omedelbart till buds.

Eftersom Sverige är med i EU är Sverige bundet av EU:s regelverk. Som bekant anses dock tolkningen reglernas innehåll i betydande omfattning skifta mellan olika länder. Ett exempel på detta är vitt skilda utgångspunkter vid bedömningen av asylsökandes rättigheter.

Främst av intresse i detta sammanhang är det s.k. rörlighetsdirektivet (2004/38 EG). Detta innebär att för vistelse i vårt land i högst tre månader ställs inga andra krav än att personen kan identifiera sig med giltigt pass eller annan id-handling. Redan på denna punkt måste man konstatera att de polisiära åtgärderna vid gränsen är bristfälliga. Några krav på tillräckliga medel under vistelsen ställs inte längre. Regeln om "turistbesök" är dock inte helt oinskränkt. En EU-medborgare kan enligt 8 kap 9 § utlänningslagen (2005:716) avvisas från Sverige redan under de tre första månaderna om han eller hon visar sig utgöra en orimlig belastning för biståndssystemet enligt socialtjänstlagen. Om vistelsen i landet är mer tre månader ställs helt andra krav på personen. Då ska personen till exempel ha anställning, vara (utövande) egenföretagare, arbetssökande med verklig möjlighet att få anställning, tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning etc. De personer som föremål för denna motion uppfyller inte alla dessa krav. Tyvärr måste, liksom i många andra avseenden, konstateras att myndigheternas passivitet och strävan efter politisk korrekthet hos dem medför att någon egentlig kontroll av tre-månaders regeln eller efterföljande av utlänningslagen 8 kap 9 § inte sker. Tiggarna blir alltså kvar i landet eller också reser de ut från landet genom att erhålla gratis bussresor, för att sedan återkommer efter någon tid för att påbörja en ny tre-månaders period.

Det finns ingen anledning att i denna kortfattade motion fördjupa sig i den omfattande lagstiftning, utöver utlänningslagen, som kan ha bäring på det tiggeri i Stockholm som bör förbjudas. Sådan lagstiftning kommer förmodligen också att återopas av dem som ställer sig positiva till det pågående tiggeriet. Några påpekanden kan dock av pedagogiska skäl vara på sin plats.

Kommunallagen 2 kap 1 § (1991:900) med dess kompetensregler innebär att kommuner och landsting inte får göra mer än vad som stadgas i svensk lagstiftning, om än syftet ter sig vällovt. Det är till exempel tveksamt om det finns någon lagenlig *skyldighet* för en kommun att ta hand om utländska medborgare i nöd. Det får dock inte anses förbjudet att göra så (Kammarätten i Jönköping, mål 2079-14).

Socialtjänstlagen är främst inriktad på personer med uppehålls rätt i mer än tre månader i Sverige. De aktuella grupperna av tiggare har inte någon sådan rätt. Under alla förhållandena ska alla beslut enligt socialtjänstlagen ske efter ansökan och efter en *individuell* bedömning av sökandens behov. Att döma av medleuppgifter om socialborgarådets i Stockholm stad penningrullning för bistånd till tiggare har inte socialtjänstlagen följts.

Sverige har jämfört med många andra länder en generös inställning till personer som vistas i landet. Av 4 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) framgår att om behov föreligger av omedelbar hälso- och sjukvård, d v s trängande akutvård, skall detta beredas alla. Riksdagen har bestämt att personer som håller sig undan verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning, med flera personer under liknande omständigheter, ska utan kostnad erhålla viss vård som inte är akut (2013:412). Eftersom de tiggare som berörs i vår motion, med det undantag som anges i utlänningslagen 8 kap 9 §, har rätt att vistas i Sverige under tre månader gäller inte den särskilda undantagslagstiftningen om icke akut vård för dem.

Varken äldre tiggare eller barn till tiggare av det slag som nu är aktuellt har rätt till skolgång (skollagen 29 kap 2 §) och således inte på det sättet en genväg till omhändertagande från Stockholms stads sida. När det gäller Stockholms Stads inställning till att tiggare medför barn vid tiggeri har stadens signaler varit mycket tydliga. Effekten av detta är att Stockholm inte har barn som sitter och tigger på stadens gator. Detta indikerar att signalpolitiken efterföljs direkt av de människor som söker sig till staden för att tiggeri. Tiggeriförbud torde innebära precis samma sak. Att tiggeriet genast upphör.

Tiggeri som sådant är inte längre, sedan avskaffandet av lösdriverlagen, generellt straffbart i Sverige. Andra företeelser som emellanåt förekommer i samband med det organiserade tiggeri som vi nu dagligen ser, såsom människohandel och ofredande är dock brott som är straffbara enligt BrB 4 kap. I grannlandet Danmark är tiggeri förbjudet. I många städer i Europa gäller förbud. I Rumänien gäller tiggeriförbud.

Stockholm stad har genom regeringsformen och annan lagstiftning (1993: 1617 och 1993: 1632) ett bemyndigande att meddela lokala ordningsföreskrifter enligt ordningslagen.

Staden har allmänna lokala ordningsföreskrifter (Kfs 2013:26). I 14 § regleras insamling av pengar. Grundreglerna är att penninginsamling kräver tillstånd samt att till exempel gatumusikanter inte själva eller med medhjälpare får gå runt bland publik och samla in pengar.

Verksamheten med på trottoarer sittande eller gående tiggare är inte uttryckligen förbjuden i föreskrifterna. Denna lucka i föreskrifterna måste rättas till och förbud därmed införas. Det kan i och för sig nämnas att kommuner som beslutat om allmänt tiggeriförbud (exempelvis Sala kommun) stött på visst legat motstånd. Frågan om förbud har dock inte prövats i högre instans.

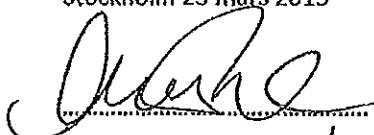
När det gäller Stockholm stad utgör otvivelaktigt omfattningen av tiggeriet på allmänna platser, sovandet *en masse* på trottoarer och på tillfälliga boplatser samt det förekommande påträngande beteendet en klar störning av den allmänna ordningen och givetvis också en sanitär olägenhet.

Finansborgarrådet Wanngård (S) påpekade våren 2015 i stadshuset att Stockholm inte kan påverka de strukturella problem i de länder varifrån majoriteten av de som tigger i Stockholm härstammar från. Sverigedemokraterna håller med om detta. Ett förbud är emellertid ett betydligt bättre verktyg i det långa loppet för Stockholm och Sverige att utöva reell påtryckning gentemot EU och de länder där fattigdomen och utanförskapet är som störst.

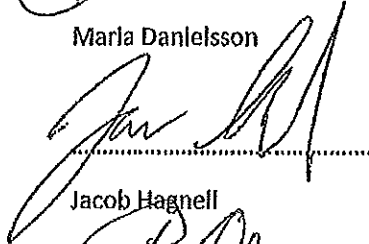
Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna i stadsfullmäktige att fullmäktige beslutar att

- I stadens allmänna ordningsföreskrifter 14 § Intas ett allmänt förbud mot tiggeri.
- Sociala myndigheter i kommunen inte skall bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare.

Stockholm 23 mars 2015

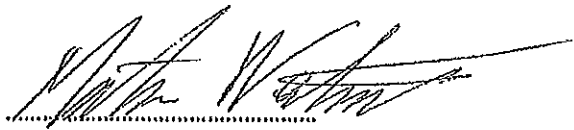
Marla Danielsson

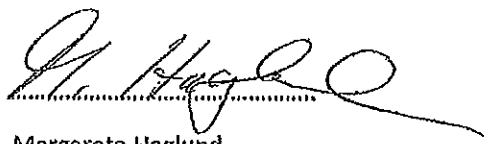
Jacob Hagnell

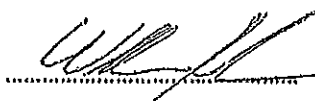
Per Ossmer

Martin Westmont

Margareta Haglund

William Hahne